

INFORMACIJA

o zahtjevu Societe Generale Montenegro banke za dobijanje saglasnosti od strane Vlade Crne Gore za kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope (CEB), namijenjen za investicioni projekat pod nazivom „Stvaranje i očuvanje održivih radnih mesta“

Societe Generale Montenegro (SGME) banka je aplicira za kreditna sredstva Banke za razvoj Savjeta Evrope, u cilju djelimičnog finansiranja investicionog projekta (do 50%), a u skladu sa kriterijumima podobnosti koji su navedeni u Politici CEB-a za zajmove i finansiranje projekta.

Predlog SGME banke za odbravanje kreditnih sredstava u iznosu od 8 miliona eura odnosi se na djelimično finansiranje investicionog projekta pod nazivom „Stvaranje i očuvanje održivih radnih mesta“. Kreditna sredstva u iznosu od 8 miliona eura predstavljaju prvi oblik saradnje SGME sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope. Što se tiče ostalih internacionalnih finansijskih institucija banka je ostvarila saradnju sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC).

Imajući u vidu da je politika CEB-a da sve aktivnosti na teritoriji jedne države realizuje zvanično preko državnih organa, SGME banka podnijela je zahtjev Ministarstvu finansija za dobijanje saglasnosti da se aplikacija za dobijanje kredita proslijedi CEB-u. Navedenu aplikaciju je potrebno zvanično podnijeti diplomatskim putem Generalnom sekretaru Savjeta Evrope, u skladu sa statutom CEB-a.

Krajnji korisnici projekta „Stvaranje i očuvanje održivih radnih mesta“ su mala i srednja preduzeća (MSP), zaposleni u MSP širom Crne Gore, kao i lica koja traže zaposlenje. Korisnici kreditne linije CEB -a će uglavnom biti MSP koja su orijentisana ka izvozu , proizvodnji ili turističkom sektoru, preduzeća koja su u mogućnosti da generišu tokove gotovine, preduzeća prihvatljive kreditne istorije i dostignućima u pogledu rasta prihoda i otvaranja novih radnih mesta. Očekivani socijalni efekti srednjoročnog i dugoročnog finansiranja malih i srednjih preduzeća jesu bolji uslovi za održiv ekonomski razvoj i bolji uslovi za život.

Ključni klijenti SGME banke su upravo mala i srednja preduzeća, koja ne broje više od 50 zaposlenih. Banka ima široku mrežu klijenata u ovoj oblasti – njih 3950 po poslednjim proračunima, kao i 280 velikih preduzeća. Najviše zajmova u poslednjem periodu realizovano je u trgovini i sektoru industrije (50%), sektoru usluga (19%) i građevinarstva (19%). Sa razvijenom mrežom filiala i ekspozitura (ukupno 20) SGME je u mogućnosti da pokrije sva tri regiona u zemlji (južni, centralni i sjeverni) u obezbjeđivanju kreditnih sredstava.

Razlog za podnošenje Aplikacije od strane SGME jeste unapređenje poslovanja privrednih društava. Prema navodima istaknutim u Aplikaciji SGME, statistika govori da u Crnoj Gori posluje oko 12 000 preduzeća, a po kriterijumima segmentacije Banke za razvoj Savjeta Evrope 90% čine mala i srednja preduzeća. Preduzetnici tvrde da najveći problem u radu, u poređenju sa evropskom konkurenjom, predstavljaju tehnološki faktori. Uvođenje inovacija, novih tehnologija pospješuje efektivnost po pitanju upotrebe resursa, smanjenja troškova proizvodnje, porasta zarada. Međutim, MSP ne mogu učestvovati u ovom procesu s obzirom na nedostatak finansijskih sredstava.

Iako kompanije opstaju zahvaljujući niskim troškovima rada, proizvodni kapaciteti nerijetko zastarijevaju. Cilj projekta jeste upravo modernizacija, nadogradnja, širenje proizvodnih kapaciteta i poboljšanje energetske i proizvodne efikasnosti i kvaliteta. SGME nastoji da

doprinese socijalnoj integraciji kroz unapređenje konkurentnosti, kreiranje i očuvanje održivih radnih mesta.

Sredstva će se koristiti u svrhu finansiranja MSP, sa fokusom na izvozno orijentisana preduzeća, preduzeća koja se bave proizvodnjom i preradom hrane, preduzeća koja stvaraju održive uslove života za zajednice u kojima posluju.

Kreditna sredstva će biti ugovorena i isplaćena u eurima krajnjim korisnicima za realizaciju njihovih potprojekata. Udio CEB-a ne može biti veći od 50% od ukupne cijene svakog projekta, što podrazumijeva da vrijednost potprojekata po ovoj kreditnoj liniji iznosi najmanje 16 miliona eura. Na osnovu trenutnog portfelja predviđena su finansijska sredstva u opsegu od 70% za trgovinu, usluge, proizvodnju i građenje i 30 % za transport i turizam.

Kratkoročni krediti obuhvatiće 24 potprojekta sa ukupnom vrijednošću od 4,2 miliona eura, odnosno prosječno 174 000 eura po potprojektu. Potprojekti uključuju MSP iz oblasti trgovinskih usluga, transporta i turizma. Većina traženih sredstava će se koristiti za nadogradnju objekata, proizvodnih kapaciteta, trgovinu, mašine i drugu opremu i finansiranje obrtnog kapitala.

Societe Generale Montenegro banka će obezbijediti sledeće:

- Prihvatljivi troškovi za finansiranje od strane CEB-a za svaki potprojekat moraju biti napravljeni u periodu manjem od dvanaest mjeseci prije datuma isplate odgovarajuće tranše
- Kreditna sredstva CEB-a isplaćena svakom korisniku i u korist svakog potprojekta ne prelaze 1 milion u slučaju ulaganja u osnovna sredstava i 50 000 u slučaju ulaganja u obrtni kapital
- Ukupni prihvatljivi troškovi svakog potprojekta ne prelaze 1 milion, osim kada je viši iznos (do 5 miliona) odobren od strane CEB-a
- Djelimično finansiranje od strane CEB-a ne prelazi 50% ukupnih prihvatljivih troškova ovog programa
- Ne više od 25% (tj. 2 miliona) od kredita CEB izdvaja se za zahtjeve finansiranja obrtnog kapitala
- Dodatna finansijska sredstva potrebna za završetak svakog potprojekta biće na raspolaganju i korisnik će završiti potprojekat kao što je predviđeno

SGME očekuje da će zajam biti isplaćen u četiri do šest pod -tranši, u zavisnosti od kapaciteta projekta i očekuje da se cijeli kredit dodijeli korisnicima do 30. marta 2016 godine. Predviđeni datum zatvaranja projekta je 30. septembar 2016. godine.